

Cite us here: Dr. Abdul Rauf, Feroza Dad Rahim & Shahnaz Tariq. (2024). Style Meaning and Concept: A research Study.: دانشت پٹ پوولی: معناء بزانت (اسلوب) در شانداپ. *Shnakhat*, 3(3). Retrieved from <https://shnakhat.com/index.php/shnakhat/article/view/352>

Style Meaning and Concept: A research Study.

دانشت پٹ پوولی: معناء بزانت (اسلوب) در شانداپ

Dr. Abdul Rauf (Rauf Raz)¹

Feroza Dad Rahim²

Shahnaz Tariq³

¹Assistant Professor, Institute of Balochi Language and Culture, University of Turbat

²Lecturer, Institute of Balochi Language and Culture, University of Turbat

³Lecturer, Institute of Balochi Language and Culture, University of Turbat

Abstract

Style in writing is the distinctive way an author expresses thoughts, ideas, and emotions, shaped by their choice of words, sentence structure, tone, and rhythm. This element transforms ordinary text into engaging narratives and impactful discourse. Style varies across genres, with creative works often focusing on vivid descriptions and emotional appeal, while academic writing emphasizes clarity and precision. The effectiveness of writing depends on how well the style aligns with the purpose, audience, and message. A well-crafted style not only communicates content but also enhances the reader's experience, influencing their perception and interpretation. This paper explores the role of style as a fundamental component of written communication, analyzing different approaches and their effects in both literary and academic contexts. It further examines how writers develop unique styles that contribute to their individual voices, making their work distinct and memorable. Understanding style is key to mastering the art of writing and establishing a strong connection with readers. The paper also discusses differences between style and technique.

Keywords: Style, technique, writing, text, word.

اسلوب ۽ ہاترا بلوچی ۽ درشانداب کارمرز بیت بلے اسلوب ۽ جند اوں کارمرز بوہگ ۽ انت کہ اردو ۽ بلوچی ۽ اتکگ۔ اسلوب بندر ۽ عربی زبان ۽ لیزے کہ ایشی ۽ معنا ۽ بزانت انت وڑ ۽ پیم یا وڑ ۽ ڈول پیریشی ۽ عرب سبک ۽ لیزے اوں کارمرز کن انت۔ انگریزی ۽ پیریشی ۽ Style رواج گپتگ، Style ۽ بن زہ یونانی زبان ۽ لیز Stylus انت ایشی ۽ دگہ دروشم اوں است انت چوش کہ Stulos, stilus, stile انت۔

درشانداب یا اسلوب ۽ بزانت لیز بلداں اے پیم درج انت۔

A compressive Persian, English Dictionary ۽ نبشتہ انت۔

= Uslub اسلوب، Order, arrangement, way, mode, means

Measure, Manner, Method, form, figure, A lions neek, A prominence of nose."(1)

A Dearner, s Arabic-English Dictionary ۽ نبشتہ انت۔

"(2)" Way, course, manner, style, method length اسلوب USLUB =

قومی اردو انگریزی لغت ۽ نبشتہ انت:

Style (N) "اسلوب تحریر و تقریر (بلحاظ زبان) ادب میں موضوع سے زیادہ اسلوب پر زور دینے والا یا اس سے تعلق رکھنے والا کسی ادیب یا ادیبوں کے گروہ کا شناختی اسلوب، فنون میں خارجی اسلوب روش یا انداز، کوئی مخصوص طرز ادا۔۔۔" (3)

ہمے وڑ ۽ فیروز اللغات ۽ تھا اے رنگ ۽ نبشتہ انت:

"اسلوب (ع۔ ۱۔ مزر) طریقہ۔ طرز، روش۔ جمع اسالیب" (4)

علمی اردو لغت ۽ ایشی ۽ بزانت اے پیم داتگ۔

"اسلوب (ع۔ ۱۔ مزر) طریقہ۔ طرز۔ ڈھنگ۔ وضع انداز" (5)

فرہنگ عامرہ گشیت۔

اسلوب : ، ، ، طریقہ، طرز۔ روش" (6)

اے سجنیں لیز بلدانی معنا ۽ بزانت یک انت ایو کہ لہتین ۽ گیشتر معنا گشتگ۔ اے درشانداب یا اسلوب ۽ لیزی مانا انت، مارا درشانداب ۽ لیزانکی پہنات زورگ ۽ جنزگی انت، مارا اے جستانی پسو شوہاز کنگی انت کہ:

درشانداب چی ۽ گش انت یا چی ہے؟

ہر نبشتہ کار ۽ وتی یک درشاندابے بیت؟

درشانداب Concrete انت کہ آپینک؟

درشانداب وہد ۽ ہمرابی ۽ مت ۽ بدل بیت کہ ناں؟

اے دراہ انچیں جست انت کہ لیزانک ۽ ہر سنگینیں وانوکے ۽ زہن ۽ پاد کانت ۽ اے جستانی پکائیں پسو اوں نیست انت لیزانتاں اے جستانی پسو وڑ وڑ ۽ داتگ انت۔

پہ وت ۽ جتا یک درشاندابے ۽ گیشینگ ۽ ہاترا باز نبشتہ کار لیزانی جادوگری ۽ کنت بلے درشانداب یک سمائی چیزے نہ ات کہ آزمانکار وتی آزمانک ۽ ایگہ نبشتانکاں اثر دار کنگ ۽ جہد ۽ گلائش بہ بیت۔ وہد ۽ زمانگ ۽ ہمرابی ۽ اے وت گوں ازم کار ۽ ہوار کپیت ۽ آئی ۽ پجار جوڑ بیت ایو کہ لیزانی اے دیم ۽ آ دیم کنگ ۽ اسلوب گشگ رد انت۔ اعجاز راہی نبشتہ کنت:

"خارج میں رونما ہونے والی تبدیلی ہی نئے زمانے کا تعین کرتی اور نئے اسلوب کی بازیافت کا بار اٹھاتی ہے اور اس طرح نیا زمانہ نئے اسلوب کے ہمرکاب اپنی شناخت کراتا ہے یعنی اسلوب

ہی وہ بنیادی شے ہے جو ایک زمانے کو دوسرے زمانے تک، ایک شے کو دوسری شے سے، ایک ادب پارے کو دوسرے سے الگ کرتا ہے مگر سوال یہ ہے کہ اسلوب خود کیا ہے؟ کیا اسلوب خود زمانہ ہے؟ شے ہے یا کچھ اور؟ اسلوب کا وجود ہوتا ہے؟ یا مختلف پھولوں کی خوشبو کی طرح اپنی شناخت کراتا ہے؟“ (7)

اعجازِ راہی ء سرشونِ چچی اے سرپدی رست درشانداب ء سیادی گوں زمانگِ است انت زمانگ کہ بدل بیت، دور پد جن انت گڑا درشانداب اون وتارا مٹ ء بدل کنت، چریشیِ چچی اے گشت کناں کہ کجام یک زمانگے ء شعرے یا آزمانگے بزوراں درشانداب ء کمکِ ما اے گشت کناں کہ اے کجام وپد ء باریگ ء آزمانگ یا شعرے، ء اے چنچک کوہن ء قدیم انت۔

درشانداب ء سیادی گوں زبانِ انت پمیشکہ پروفیسر شپیرو ء ہیالِ زبان ء جند ء تہا اجتماعی یا جندی ازم ء یک مہر ء مہکیمیں ء یکوی شگلے اون است ء آسٹیونس ء ریلے ء حوالگِ دیانِ اے جستِ قدیمِ کاریت کہ اے نگدکار کہ درشاندابِ عملے سرپد بنت گڑا غیرمادی چیزے ء ایوکہ سرپدی آئیِ مادی چیزے ء تہا بدل کت کنت ء اگں درشاندابِ عملے گڑا زبانِ زاناں مادہ یا ڈڈیں چیزے؟ زاناں زبان ء لبز تال ء پیتل جوڑ کنگ ء ہاک انت؟ گڈی کنگہم ہمے باوستِ کنت کہ درشانداب یک گیشتگیں ء تچکیں دروشمے ء گندگ بوت کت کنت، آئی نزعِ درشاندابِ عملے اون ء شگلے اون (8)

جے وی کنگہم ء اے جست و پرسانی پسواں ابید گپ وتی جاگہِ انگت ناسرجم انت، مان گیشتگ، اے ردِ نیومین ء گپ و چدو گیشتر مان گیشینیت کہ موادِ وتی درشانداب وتارا گوں انت ء اے جست اون وتی جاگہِ ہما پیم است انت کہ مواد کہ درشاندابِ گوں وتِ کاریت، آ چی یے؟ ایشی ء ارزشت زبان ء ہستی ء دیما مہکم تر انت یا اے چہ ہیال ء کنتِ ودی بیت؟ ادا دگہ جستے اش اون ودی بیت کہ اگں ظروف سازیِ کارمرز بوتگیں رنگ اسلوب انت گڑا، چی چیز یک ظروف سازے ء چہ دومی ظروف سازے جتا کنت ء آئیِ جتا پچارے ء واہند کنت ء آئی ء قد ء کاٹِ گیشینیت۔ (9)

پال ویلیری نبشتہ کناںِ گشیت۔

”اسلوب اظہارِ ذات میں ترتیب کو بامعنی بنا دیتا ہے (اس سے قطع نظر کی اظہارِ ذات کیا ہے) اس کے فطری تقاضوں کا انکشاف کرتا ہے یہ فکر کی اصل صورت سے قطعی لاتعلق ہوتا ہے کہ فکر کا اپنا کوئی اسلوب نہیں ہوتا یہ اظہار کا فن ہی ہے جو ایک فنکار کو دوسرے سے ممیز کرتا ہے۔“ (10)

پال ویلیری ء نزیکِ درشانداب چہ پگر ء ہیالِ چچی یک جتائیں چیزے ء آ اے گپِ تچکِ تچک گشیت کہ پگر ء وتی ہج درشانداب نیست بلے جیمس سکڈ اے گپِ منیت کہ درشانداب منے درانگازی ء دروشمے بلے آ اے گپ ء سرءاوں زور دنت کہ مارا اے اون منگ لوٹ ایت کہ پگر ء اون یک درشاندابے است انچو کہ زبان ء وتی یک درشاندابے است۔

سید عابد علی عابد وتی کتاب ”اسلوب“ ء تہا ہمے گپاں کمے دگہ رنگے دنت ء گشیت۔

”اسلوب دراصل فکر و معانی اور ہئیت و صورت، یا مافیہ و پیکر کے امتزاج سے پیدا ہوتا ہے، لیکن انتقادی تصانیف میں اکثر و بیشتر کلماتِ مستعملہ کے معانی متعین نہیں ہوتے اور اسلوب کو محض اندازِ نگارش، طرزِ بیان کہہ کر اس کلمے کی وہ تمام دلالتیں ظاہر نہیں کی جا سکتیں، جن کا اظہار مطلوب ہے“ (11)

غلام جیلانی اصغر اسلوب ء جند ء ذات ء درشان سرپد بیت ۔

’جس طرح ماں باپ کا ناک نقشہ بچے تک منتقل ہوتا ہے اس طرح ادیب کا جبلی انداز فکر، اس کا تخیل، اس کا استدلال، اس کے اسلوب میں منتقل ہو جاتا ہے، اسی لیے ہوفون کا یہ قول کہ اسٹائل شخصیت کا آئینہ دار ہے، صرف ادبی ہی نہیں بلکہ حیاتیاتی سطح پر بھی صحیح ہے۔“ (12)

بزاں درشانداب وتی جند ۽ درانگازی انت یا درشانداب نبشته کار ۽ جند انت۔ ہما پیم نبشتہکار یا شاعر ۽ ابرم انت بلے اردو ۽ نام داریں نگدکار شمس الرحمن فاروقی وتی کتاب ”افسانے کی حمایت میں“ ۽ ہوفون ۽ ہمے دانکاں رد کنت ۽ گشیت کہ چوش نہ انت اگاں درشان داب ذات ۽ درانگازی انت گڈا جند ۽ وانشت ۽ بکن درشانداب ۽ یک کرا ایر کن کہ اے ہساب ۽ درشان داب ۽ بستار کم تر انت ۽ ذات گیشتر ارزشت داریت۔

’ہوفون کا اصل قول Le style cest. Homine meme انت کہ انگریزیء Style is the man himself گشگ بیت۔۔۔ اگں درشانداب جند ۽ درانگازی انت گڈا درشانداب ۽ پلہ کن ۽ جند ۽ وانشت (مطالعہ) ۽ بکن گیشتر سودمند انت“ (13)

اگں کسے ۽ ساسراچی پہنات ۽ بزورے ۽ بگش ئے کہ درشانداب جند ۽ درانگازی انت، گڈا گپے بہ بیت بلے مردم ۽ جند ۽ تیوگا گڈا المی ۽ تیوگیں زندال، چاگردی دود ۽ ربیدگی جاووال چارگ ۽ ٹپاسگ کپ انت ۽ ہمیشانی کمک ۽ درشانداب چارگ کپیٹ ۽ ہمے رنگ ۽ درشانداب جند ۽ چاگردی کرد ۽ ادینک بوت کت کنت ۽ چریشی ۽ چی شرین گہودی (اصلاحی) کار گرگ ۽ ربیت یے ایر کنگ بیت ۽ ڈٹی ۽ معروضی درانگازی ۽ لوٹے کنگ بیت۔ پدا اوں یک گورے درشانداب جند ۽ درانگازی گشگ بیت بلے دومی نیمگ ۽ ٹی ایس ایلپٹ درشانداب ۽ جند ۽ گہگیری گشیت۔“ (14)

فوزیہ اسلم ۽ اے دانک مزنیں ارزشتے اوں دار ایت کہ۔

’اگر یوں کہیں کہ اسلوب تخلیقی شخصیت اور اجتماعی شخصیت اور اجتماعی شخصیت (جس میں معاشرتی اقدار، روایات، رسوم و رواج، تہذیب، رہن سہن آداب و اخلاق، عقائد، تصورات، سیاسی و معاشرتی حالات، تاریخ، نسلی و جغرافیائی خصوصیات اور زبان کے معیار اور پیمانے شامل ہوتے ہیں) کے ملاپ سے اپنی شناخت بناتا ہے بے جا نہ ہوگا۔ تاہم رولان بارت (Roland Barthes) کے خیال کے مطابق گفتگو اور سٹائل میں بڑا فرق ہے گفتگو کا انداز افقی ہے اس کے اسرار الفاظ کی سطح پر رہتے ہیں گفتگو میں ہر شے اگل دی جاتی ہے تاکہ مطالب فوری طور پر مخاطب پر عیاں ہو جائیں دوسری طرف سٹائل کا انداز عمودی ہے وہ مصنف کے اعماق میں زقند لگاتا ہے اور ایک ایسی حقیقت کی باز آفرینی سے عبارت نظر آتا ہے جو زبان کے لیے قطعاً اجنبی ہے۔ سٹائل ایک استعارہ ہے جو مصنف کے باطن کو بے نقاب کرتا ہے۔“ (15)

درشانداب ۽ درگت ۽ نوں دگہ سرشون ۽ و ضرورت نہ انت گپ تچک انت ۽ گیشنگ بلے اے جست الم ۽ دل ۽ کیت کہ چوش بوت کنت کہ یک نبشته کارے ۽ درشانداب ہیل دئیگ بہ بیت؟ راست ہمیش انت کہ درشان داب ہیل دئیگ نہ بیت اے ہیل دئیگ ۽ چیز نہ انت۔ ہر کس ۽ وتی درشان داب وتارا گون انت ۽ ہمدہ ہمراہی ۽ اے مٹ ۽ بدل بوت کنت ۽ یکیں جاہ ۽ نہ اوشت ایت ۽ نبشته کار یا شاعر ۽ تجربہ ودان کنت آئی ۽ درشان داب مٹ بوہان کنت ۽ آئی ۽ یکتائی ۽ پدر کنان کنت۔ عمر اوں اے ردا ارزشت داریت۔

’اسلوب کوئی جامد چیز نہیں ہے کہ ایک بار جو شکل یا انداز اختیار کر لے پھر ہمیشہ کے لیے لکیر کا فقیر بن کر اسی ایک ڈگر پر چلتا ہے یہ ایک ارتقائی عمل سے عبارت ہے جیسے جیسے تجربات مشاہدات اور مطالعہ میں اضافہ ہوتا ہے، اسلوب میں بھی اسی نسبت سے گہرائی، نکھار اور جامعیت درآتی ہے، بلکہ ایک لحاظ سے اسلوب کا ارتقائی سفر، سفر حیات کے مماثل ہے مثلاً بچپن

سے منسلک اسلوب میں الفاظ کے طوطا مینا بنانے کا رویہ توانا ملے گا۔ عہد شباب سے عبارت اسلوب میں جذباتیت، خطابت، رومانی شوریدہ سری اور شوخ و شنگ لفظوں سے چمٹے اور لپٹتے کا رجحان نمایاں ہو گا۔ ادبیٹ عمر سے مشابہ اسلوب میں پختگی، منطقت اور قدرے تفصیل و وضاحت کا چلن چھایا دکھائی دے گا جب کہ عہد پیری کے اسلوب میں اختصار و اجمال، سلاست و روانی اور سہل ممتنع یعنی بھاری کم لفظوں سے جان چھڑانے کے انداز کی جھلک صاف دیکھی جا سکے گی۔“ (16)

وہد ۽ ہمرابی ۽ درشانداہ ۽ مٹ ۽ بدلی ۽ یک جوانیں تفصیلے، بلے اے کلیہ یے گشگ نہ بیت، باز براں عہد ۽ شباب ۽ ازم کار ۽ گورا گونڈگری، روانی ۽ سہل ممتنع بیت ۽ پیراں سالی ۽ اوں جذباتیت رومانیت بیت بلے اے پھکیں گپے کہ درشان داب یکیں جاہ ۽ نہ اوشنتیت عمر ۽ تجربہ ۽ ہمرابی ۽ مٹ ۽ بدل بیت۔ اے مٹ ۽ بدلی شعوری نہ بیت بلکن لاشعوری بیت۔ اگاں وھدے کہ لاشعوری ہساب ۽ مٹ ۽ بدل بیت گڈا اے گشگ ۽ باکے نیست کہ درشان داب پہ زانت ۽ سما گچین کنگ بوت کت نہ کنت۔

درشانداہ ۽ تکنیک ۽ پرک:-

تکنیک ۽ درشانداہ دو جتائیں چیز انت۔ اے کساس تچکیں گپے کہ تکنیک ۽ درشانداہ ۽ نیام ۽ پرک ۽ دگری است۔ وہدے کہ ما گشاں کہ دو جتائیں چیز انت اے جست الم سر کشیت کہ گڑا اشانی پرک ۽ درک چی انت؟

درشانداہ یا اسلوب ۽ تکنیک ہرڈک لبزانکی ۽ ازمی وڑ ۽ پیم انت اشانی نیام ۽ بازیں پرک ۽ درکے است انت۔

”اسٹائیل (درشانداہ) یکیں کلم کار ۽ نیشہ کننگ ۽ وتی جتائیں طرز ۽ گش انت کہ چرائی ۽ جند ۽ جزہ، واہگ، پکر، مارگ، تب مٹیل، ہیل عادت، پسند، ناپسند، علم و زانت ۽ دگہ ہمے ڈولیں ذاتی ہاسیتاں پیداہ بیت۔۔۔ ۽ پھکیں تہی، باتتی یا موضوعی بستارے داریت وہدے کہ تکنیک باز کلم کارانی نیشہ کننگ ۽ ہواریں طرزے بیت، کہ آئی ۽ لہتیں ہواریں شرت، رہبند ۽ ہاسیت بنت۔۔۔ ۽ آڈٹی، زاہری یا معروضی بستارے داریت۔۔۔“ (17)

ہر یک آزمانکارے ۽ درشانداہ جتا بیت ۽ حاصل ہما نیشہ کار کہ دیر انت نیشہ کننگ ۽ انت۔ درشانداہ آئی ۽ پچار انت اگں آزمانک ۽ دیم ۽ آئی ۽ نام نیشہ کننگ مہ بیت پدا اوں وانوک اٹکل جت کت کنت کہ اے کئی آزمانک انت پرچہ کہ ہر آزمانک ۽ وتی درشانداہے بیت، پہ درور ۽ صبا دشتیاری ۽ درشانداہ چہ ناگمان ۽ درشانداہ ۽ جتا انت، حنیف شریف ۽ چہ غنی پرواز ۽ ۽ غنی پرواز ۽ درشانداہ چہ منیر احمد بادینی ۽ درشانداہ ۽ جتا انت۔

تکنیک ایش انت کہ جتائیں چیزے نہ ات بازیں کلم کار یکیں تکنیک ۽ کارمرز کت کناں چوش کہ بیانیہ تکنیک انت۔ غنی پرواز ۽ ”شیطان ۽ آپ“ ۽ ناگمان ۽ ”شکار“ ۽ بن گپ یک انت ۽ ہرڈکاں ہم جنس پرستی ۽ سر ۽ نیشہ کننگ ۽ اشانی تکنیک یکیں انت دوئیناں بیانیہ تکنیک کارمرز کتگ البتہ درشانداہ ہرڈکانی جتا انت۔ ناگمان ۽ زبان تام دار تر ۽ وش تر انت، ریچوک ۽ ہمک روچی زبان انت ۽ کارستانی ۽ تب ۽ ہساب ۽ انت وھدے کہ غنی پرواز ۽ زبان گران تر انت ۽ باز جاہ وضاحتی انت اوں۔

زانتکار ۽ کواسانی گشگ انت کہ درشانداہ ازم کار ۽ جان ۽ پوست انت وہدے کہ تکنیک آئی ۽ گور ۽ کوٹ انت چیا کہ درشانداہ یک انفرادی چیزے ۽ دگہ آئی ۽ کارمرز کت نہ کنت ۽ اگں بکنت

ئے گڑا آ رنگءاوں کت ئے نہ کنت کہ اصل ازم کارءکنتگ بلکن گاجیل کنت ئے یا دومی لبراز گوں
چوش بگش کہ گیگان بیت و بدے کہ تکنیکءبر کس کارمرز کنت
سرشون

1. A comprehensive Persian English Dictionary Oriental book reprint corporation's first Indian edition, 1972, page No 59
2. A F.steingass. A Dearnars Arabic English Dictionary. Asian publication. 1978 page No 43.

- 3- علمی اردو لغت (جامع) لاہور، علمی کتاب خانہ، 2003، تاکدیم 1208
- 4- فیروز اللغات اردو جامع (نویں اشاعت)، لاہور، فیروز سنز لمیٹڈ 2020، تاکدیم 97
- 5- قومی انگلش اردو ڈکشنری مقتدرہ قومی زبان اسلام آباد 1992 تاکدیم، 1982
- 6- فرہنگِ عامرہ، مقتدرہ قومی زبان، اسلام آباد 1989 تاکدیم 29
- 7- اعجاز راہی، ڈاکٹر، اردو افسانے میں اسلوب کا آہنگ، راولپنڈی 2003، تاکدیم، 13
- 8- جے وی کنگھم، بحوالہ اعجاز راہی، اردو افسانے میں اسلوب کا آہنگ، تاکدیم، 13
- 9- ہمیش تاکدیم 13
- 10- پیدا ہمیش تاکدیم، 15
- 11- عابد علی عابد سید، اسلوب، لاہور، مجلس ترقی ادب 1996 تاکدیم، 40
- 12- غلام جیلانی اصغر، سوال یہ ہے مشمولہ، سوال یہ ہے، مرتبہ نوشی انجم، ملتان، بیکن بکس، 2004، تاکدیم 50
- 13- شمس الرحمن فاروقی، افسانے کی حمایت میں، کراچی، شہزاد پبلی کیشنز 2004، تاکدیم، 90
- 14- فوزیہ اسلم، ڈاکٹر، اردو افسانے میں اسلوب اور تکنیک کے تجربات، دہلی، ایجوکیشنل پبلشنگ ہاؤس، 2009، تاکدیم 28،
- 15- ہمیش، تاکدیم 28
- 16- سلیم آغا قزلباش، ڈاکٹر، جدید اردو افسانے کے رجحانات انجمن ترقی اردو، کراچی 2000 تاکدیم 539
- 17- پرواز غنی، فکشن ء آئی ء تکنیک، تربت، بلوچستان اکیڈمی 2009، تاکدیم 102